

عنوان : تاثیر مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم (Decision Aid) بر رفتارهای غربالگری سرطان

پستان در زنان: یک مطالعه تجربی

چکیده

زمینه و هدف :

سرطان پستان، شایع ترین سرطان زنان در سراسر دنیاست و سومین عامل مرگ زودرس یا ناتوانی در زنان ایرانی محسوب می شود. با وجود دردسترس بودن روش های غربالگری سرطان پستان، استقبال زنان از این امکانات کم است. از آنجا که عواملی چون سطح آگاهی از میزان خطر ابتلا به بیماری و باور و نگرش افراد و به ویژه موانع درک شده در رابطه با انجام غربالگری سرطان پستان در اتخاذ رفتارهای غربالگری موثر می باشد، لذا بر آن شدیم، این مطالعه را با هدف تاثیر مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم (Decision Aid) بر رفتارهای غربالگری سرطان پستان در زنان انجام دهیم.

مواد و روش ها:

مطالعه تجربی بر روی 202 زن 40 تا 69 سال بدون سابقه انجام ماموگرافی طی دو سال گذشته به روش نمونه گیری تصادفی ساده و تخصیص تصادفی به گروه مداخله و کنترل انجام یافت. داده ها با استفاده از پرسشنامه دموگرافیک و مامایی و چک لیست مراحل تغییر رفتار، ابزار آگاهی نسبت به سرطان پستان و ابزار باور غربالگری سرطان پستان قبل و 8 هفته پس از مداخله توسط مصاحبه جمع آوری و توسط نرم افزار SPSS²⁴ تجزیه و تحلیل شد. از آزمون های کای روند، ANCOVA و رگرسیون لجستیک استفاده گردید.

نتایج :

در این مطالعه، دو گروه از نظر مشخصات دموگرافیک و مامایی، تفاوت معنی داری نداشتند ($p > 0/05$). طی 8 هفته بعد از مداخله، تفاوت معنی داری بین دو گروه از نظر تغییر

مراحل رفتار مشاهده شد بطوریکه بعد از مداخله فراوانی افرادی که وارد مرحله عمل و یا قصد انجام معاینه بالینی، کنترل پستان و ماموگرافی شده بودند بیش از گروه کنترل بود ($p < 0/001$). میانگین نمره آگاهی بعد از مداخله (0/67) 66/92 در گروه دریافت کننده مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم به طور معنی داری بیش از گروه کنترل (0/68) 50/60 بود ($p < 0/001$). میانگین نمره باور در رابطه با غربالگری سرطان پستان بعد از مداخله (0/35) 32/93 در گروه دریافت کننده مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم به طور معنی داری بیش از گروه کنترل (0/35) 28/32 بود ($p < 0/001$).

نتیجه گیری : مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم منجر به ارتقاء آگاهی و باور زنان در رابطه با غربالگری سرطان پستان و در نتیجه تصمیم گیری آگاهانه جهت انجام غربالگری گردید. بنابراین پیشنهاد می گردد که در مراکز بهداشتی در کنار برنامه های آموزشی در راستای ارتقاء آگاهی زنان در ابعاد مختلف مرتبط با سرطان پستان از مشاوره مبتنی بر کمک تصمیم نیز استفاده گردد.

کلمات کلیدی: مشاوره، کمک تصمیم، غربالگری سرطان پستان، کنترل پستان، ماموگرافی